

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Бондаренко Д. А., Гелетка М. Л.

*Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

ОГЛЯД СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Стрімкий розвиток сучасного світу потребує якомога якіснішої комунікації між представниками різних країн у різноманітних сферах життєдіяльності людини. Україна, як кандидат у члени в Європейського Союзу, повинна виховувати високоосвічених спеціалістів у різноманітних галузях науки, техніки, культури, а рівень освіти напряму пов'язаний зі знанням іноземних мов.

Отже, і підхід до їх вивчення повинен бути максимально ефективним і цілісним, спрямованим на розвиток пізнавальної активності молоді.

Модернізація освіти пов'язана з упровадженням у процес вивчення мов нових наукових досліджень і розробок, використання новітніх технологій та сучасних підходів. Кожна людина, яка має вищу освіту, повинна вільно володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для особистісного і професійного спілкування, а значить, у процесі навчання у ЗВО необхідно забезпечити ефективність вивчення іноземних мов та покращити якість знань, які студент отримує під час навчання.

Основними підходами в методиці вивчення мов на цей час є:

1. **Когнітивний підхід** (від лат. *cognitio* – знання, пізнання) – цей сучасний підхід направлений на використання отриманих людиною знань та подання об'єктів навколишнього світу для ефективного навчання.

2. **Інноваційний підхід**. Такий підхід доцільно використовувати в навчанні для забезпечення позитивної мотивації здобуття знань, він сприяє активному функціонуванню інтелектуальних напрямків, допомагає формувати стійкий інтерес до вивчення дисципліни, стимулює розвиток творчого потенціалу особистості. Доцільність використання нетрадиційних принципів навчання допомагає формувати інтерес до мови, стимулює самостійність у її вивченні, дозволяє більш цілеспрямовано використовувати індивідуальний підхід у навчанні.

3. **Індивідуальний підхід** відіграє одну з ключових ролей у вивченні мови, він допомагає підібрати індивідуальні завдання для кращого

розвитку особам з високим комунікативним бар'єром. Це можуть бути завдання з розвитку монологічного мовлення, їх студент готує заздалегідь у комфортних для нього умовах (удома, у бібліотеці тощо.) Мається на увазі доповідь, презентація або повідомлення на визначену тему, словом, те, що можна представити на обговорення аудиторії з метою подальшого обговорення і, якщо треба, доповнення.

4. **Комунікативний підхід** базується на комунікативно-мовленнєвій функції, яка, у свою чергу, будується завдяки оперуванню студента іншомовними моделями, створеними згідно з граматичними правилами певної іноземної мови. Він передбачає органічне поєднання осмислених (свідомих) і неосмислених (підсвідомих) компонентів мови у процесі її вивчення.

Необхідно використовувати такі завдання, які налаштовують учнів на розуміння ситуації, що, у свою чергу, вимагає розумового напруження та активізує мовлення в процесі обговорення проблеми.

5. **Прагматичний підхід** враховує, що в реальному спілкуванні будь-яке висловлювання є частиною цілісної структури мовного взаємозв'язку. Кожне висловлювання існує тільки в прагматичному контексті, і тому його вплив є важливим на реалізацію комунікативної стратегії того, хто висловлюється. Цей підхід, у свою чергу, може стати передумовою для активізації вивчення культурних особливостей країн і народів, мову яких вивчають студенти. Завдяки цьому розвиваються міжкультурні зв'язки і вдосконалюються засоби комунікації народів.

6. **Біхевіористський** підхід передбачає обізнаність в історії, цінностях і традиціях країни, мову якої вивчає студент. Це дає можливість більш точно та детально застосовувати знання в процесі спілкування, бути повноцінними учасниками інтерактиву, що позитивно впливає на формування реакцій на іншомовні стимули.

7. **Інформаційний підхід.** Типовим варіантом такого підходу є символічний підхід, він розуміє пізнавальні можливості студента як оперування над символами – роздільними елементами інформації. Точність і конкретність теоретичних описів є основними рисами цього підходу. Вони дають змогу представникам цього підходу легко перебудовувати моделі й наближати їх до рівня «точної» науки в процесі досліджень, які здійснюються під час вивчення іноземної мови.

8. **Тематичний підхід** до вивчення тієї чи тієї іноземної мови ґрунтується на спробі фахівців модифікувати теми, зробити їх більш

творчими, звернути більшу увагу на написання рефератів і доповідей, які, у свою чергу, студенти обирають самостійно. Свобода вибору – це крок до мовленнєво-діяльнісного підходу, бо застарілі теми перестали бути актуальними й цікавими, а сьогодення спонукає до розвитку й пошуку нового, непізнаного.

9. **Діяльнісний підхід** – просто необхідний для вивчення мовних явищ, тобто природи значення цих явищ із погляду їх функціоналізму. Аналіз прагматичних і семантичних аспектів монологічного мовлення стає більш значущим, розширюється уявлення учнів про зв'язок між номінативною природою і функціональним значенням висловленого.

10. Завдяки **інтуїтивно-свідомому підходу** іноземна мова вивчається, беручи до уваги моделі в інтенсивному режимі з подальшим усвідомленням їх значень і правил використання.

11. **Свідомий пізнавальний підхід** спрямовує зусилля студента насамперед на засвоєння правил застосування лексико-граматичних моделей, на підґрунті яких реалізовується свідоме конструювання висловлювань.

Застосування сучасних методів і підходів у викладанні іноземних мов допомагає урізноманітнювати і вдосконалювати процес їх вивчення, сприяє активізації творчого потенціалу студентів, стимулює їх цікавість і пізнавальний інтерес, допомагає наблизити процес до реальних умов використання вивченого матеріалу.